

Norabidea erakusten duten zenbait ohar. Aritz Otxandianori gertatutakoaren harira.

Harriduraz irakurri dugu prentsan Aritz Otxandianori etxean bertan bengalekin egindako erasoaren albistea. Berak sare sozialetan eman zuen gertatutakoaren berri. Bai bera, bai bere adierazpenak jasotzen dituzten hedabideak ahalegindu dira eraso hori makro-berriztagarriei buruzko eztabaidarekin lotzen. Inolako probarik izan ez arren, lotura hori ezarri nahi izan dute, intentzio osoz, Euskal Herrian lurraren defentsan eta industria horren neurrigabeko zabalpenaren aurka ari diren gizarte mugimendu aktiboak kriminalizatzeko. Aski ezaguna den estrategia erabili nahi izan dute, hainbatetan aipatu eta salatu dugun estrategia bera, hain zuzen.

Kasu honetan, oinarririk ez duen lotura eginez, zilegitasuna kendu nahi zaio eremu sozialetan gero eta adostasun handiagoa lortzen ari den planteamenduari; planteamendu horrek makro-proiektuen hedapena sustatzen duten legebiltzarreko alderdien diskurtsoari aurre egiten dio, agerian utziz alderdi horiek ontzat ematen dutela makro-instalazioen gauzatzaile nagusiak energia alorreko transnazionalak izatea. Hala, inbertsio funtsek bultzatutako korporazioak, deskarbonizazioaren aitzakian, bi esparrutan aritzen dira - fosilen arloan nahiz *trantsizio berdearen* alorrean - gero eta hazkunde handiagoa behar duen kapitalari lehentasuna emanez, etekin metaketa handiena lortzeko helburuz. Alderdi batzuen aldetik, gaur egun dagoen krisi ekosoziala onartzen duen diagnostikoa egin arren, ez dute bestelako aukerarik eskaintzen, krisia eragin duen eredu menperatzaitetik kanpo. Horregatik, zaila da alderdi horien proposamen praktikoak eta elite ekonomikoekin bat egiten dutenen argudioak desberdintzea. Kontraesanezkoa den egoera hori dela eta, proposatzen duten irtenbidean alde bateraezinak daudela bistakoa da. Eta hori ez dute gustuko.

Otxandiano jaunaren kasuan ere jarrera hori argi ikusten da. Enpresa korporatibo bateko arduraduna izanik, diskurtso ekosoziala darabil herritarrei sinestarazteko makro-proiektuak zabaltzeko beharra daukagula, kontuan hartu gabe, ordea, horrek ondorio latz mordoa eragiten digula:

-Ekologikoak, kapitalismoaren eredu oldarkorrari eutsi eta nekez bizirautea lortu duten naturaguneak suntsitzea dakarrelako. Gizarte mugimendutik, berriztagarrien industriak “sakrifizio eremuak” ezarri dituela salatu dugun heinean, diskurtsoa aldatu behar izan dute, makro-proiektuak ingurumenaren babesarekin bateragarriak direla aldarrikatzeko. Hala ere, *mantra* berberarekin jarraitzen dute, eta ziurtatzen digute gure sostengua den lurraldearen zati bat sakrifikatu behar dugula, enpresa horiek gu denok hondamenditik salbatzea ahalbidetzeko.

-Sozialak, tokian tokiko erabakiak hartzeari dagokionez, orain arte erabili diren modu eta gune deszentralizatuak eraldatu nahi dituztelako, bertan bizi direnak baztertuz eta zentralizazio eredu zurrunagoa ezarriz. Horren ondorioz, komunitate kalteberen barruan sortzen diren tirabirek harreman sarea ahuldu eta hauskorrago bihurtzen dute. Hala, bizilagunen arteko elkartasunik gabe, komunitatea babesgabe geratzen da eta ezin dio aurre egin horrelako oldarrari.

-Kulturalak, komunitatearen eta taldeen euskarriak ezabatzen direlako. Euskarri horien bitartez, lurraldeari lotutako subjektuak gara eta gure erantzunak eta bizirauteko indarra lurrean bertan sakon errotuta daude.

-Ekonomikoak, beste behin ere, guztiaren oinarria den landa eremua mespretxatzen duen egoera batera eramaten gaituelako. Bizirauteko oinarria den landagunean, natura bera eta funtsezko energia - elikagaiak - eskuratzeko antolaketa uztartzen dira. Baina, giza espezieak aurrera egin dezan behar diren baldintza ekologikoak mantentzearen funtzioa kendu egiten zaio landa eremuari. Hala, elikagaiak ekoizteko eta bestelako zerbitzu publikoak hornitzeko erabilitako lur horietan eguzki-panelak eta aerosorgailuak jartzen dituzte, eta paradoxikoa bada ere, *interes orokorra* aldarrikatzen dute hori justifikatzeko. Dinamika horren eraginez, herrietan eta herrixketan bizi ahal izateko beharrezko baldintzak okertu, kaskartu eta galdu egiten dira. Eta hori gertatuz gero, Euskal Herriko landaguneak biztanleriarik gabe eta babesik gabe geratuko lirateke. Aldiz, hiriguneen bizimoduaren ereduaren kolonizazioa jasan egingo genuke, ezinbestez.

-Politikoak, agertoki publikoa interes korporatiboen arabera antolatzen dutelako, eta gainera, interes horiek geure egitera bultzatzen gaituzte.

Proposatzen duten irtenbidea kontraesankorra da. Nola defendatu daiteke diskurtso antikapitalista, itxura batean, desazkundearen aldekoa dena, eta aldi berean, beste jatorrizko energia iturriak dituen, baina azkenean, industria handiaren eta erregai fosilen eredu energetiko bera erreproduzitzen duen ikusmoldearen alde egitea?

Kontraesan hori onargarria egiteko, “erregea biluzik dagoela” esaten dutenei zilegitasuna kendu nahi zaie. Manipulazio garbia da. Oraingoan, baina, argudio intelektualak erabili ordez, indarkeriazko gertaera baliatzen da emozioen bidez eragiteko.

Horretaz gain, Aritz Otxandianoren adierazpen laburretan, bigarren manipulazio bat ere topatu daiteke, seinالاتu eta salatu behar duguna. Izan ere, egoera aprobatzen du eskala guztietako berriztagarrien hedapena aldarrikatzeko, “Trumpen kapitalismo fosilaren” aurrean. Badirudi oraindik ez dutela ulertu Euskal Herrian berriztagarrien hedapenaren aurka gaudenok, goraka doan eskuin muturraren premisen kontrako abiapuntuak ditugula. Prentsako artikuluetan, elkarrizketetan, adierazpenetan, manifestuetan eta eskura izan ditugun modu guztietan horrela azaldu dugu. Gaur berriro diogu: erregai fosilen kapitalismoaren ordezkoa ezin da izan industria kapitalista eta espekulatiboa, ingurumena eta eskubide sozialak irensten dituen. Ez dugu *trantsizio berde* horretan sinisten, ez baita beste energia-eredu baterako aldaketa, ez eta ekologikoa ere, ez baititu planeten mugak errespetatzen eta ez baitu ingurumenaren defentsa lehenesten.

Lurraldea defendatzeko eratutako mugimendu soziala erregai fosilak sustatzen dituen Trumpen kapitalismoarekin parekatzeak beste edozein aukera baztertzea dakar eta dikotomia faltsua bultzatzen du; horren arabera, makro-berriztagarrien industriaren alde

ez daudenak, negazionismo klimatikoaren eta petrolio enpresen interesen alde egon behar dira.

Lerro hauetan argitu dugun bezala, ez dugu dikotomia hori onartzen. Behar den adina aldiz azaltzen jarraituko dugu, bizi dugun krisiaren benetako irtenbidea ez dela etorriko ez Trumpen ez makro-berriztagarrien aldetik. Izan ere, mutur horien artean ez dago kontraesanik, eredu eta interes berberak dituztelako. Konponbidea beste leku batean dago; hortaz, ausartak izateko unea da. Errealitatea aurrez aurre begiratzera eta gaurko eredia eraldatzeko beharra umiltasunez onartzera bideratutako ekintzak egiten dituen mugimendu soziala manipulatzeari eta deslegitimatzeari utzi behar zaio.

Hau da gure etengabeko salaketa, erresistentzia eta proposamena. Hori dela eta, industria-korporazioak ordezkatzeko dituzten eragileen fokuan gaude, haien interesak diskurtso politiko-alderdikoiarekin lotzen baitira. Hor sortzen da irtenbidea bilatzeko eztabaida. Erakundeen eremu eksklusiboa izan beharrean, eraikuntza kolektiboa izango den alternatiba baten aldeko apustua egiten dugu. Horrela irudikatu dezakegu gure ekarpena.

Gure jarduerarekin zerikusirik ez daukan gertaera batengatik kriminalizatzeko saiakerak gure bazterketa soziala lortzeko manipulazioa estali nahi du. Helburu hori duten hainbat sektore, hain zuzen, beraien argudioen indarra galtzen ari dira kontraesan antzuetan. Gu ez gara faxistak, hala deitzen badigute ere. Batzuk gure argudioak Trumpen diskurtsoarekin lotzen ahalegindu arren, garbi dago ez dela sinesgarria. Indar kolektiboa mugiarazten dugu, planetaren muga biofisikoak kontuan hartzen ez dituen eredu sozioekonomikoa auzitan jartzeko. Gure ekimenak eztabaida soziala sortzea du helburu, agertoki eta elkarguneak eskainiz, behar dugun norabide aldaketa irudikatu ahal izateko.